

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 2P/16/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8515200772
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Sroková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2015:8515200772.1

Uznesenie

Okresný súd Stará Ľubovňa samosudkyňou JUDr. Janou Srokovou v právnej veci starostlivosti súdu o mal. L. K., nar. XX.X.XXXX, bytom V. XXX/XX, XXX XX O., zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni, dieťa rodičov L. K., nar. XX.X.XXXX, bytom V. XXX/XX, XXX XX O. a K.. B. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XXX/XX, XXX XX O., na návrh matky mal. dieťaťa, v konaní o nariadenie predbežného opatrenia takto

rozhodol:

I. Súd zveruje mal. L. K., nar. XX.X.XXXX, na čas do rozvodu manželstva rodičov mal. dieťaťa, do osobnej starostlivosti matky.

II. Otec je oprávnený stretávať sa s mal. L. K., nar. XX.X.XXXX každý párný týždeň, a to tak, že v piatok o 18.00 hod. si maloleté dieťa vyzdvihne v bydlisku matky a v nedeľu o 18.00 hod odovzdá maloleté dieťa matke v mieste jej bydliska.

III. V časti zverenia mal. L. K. do striedavej osobnej starostlivosti matky a otca súd návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamieta.

IV. V časti určenia výživného na maloleté dieťa súd vylučuje návrh na samostatné konanie.

V. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Matka mal. dieťaťa podala na tunajší súd návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým žiadala zveriť mal. L. K., nar. XX.X.XXXX na čas do rozvodu do jej osobnej starostlivosti, ďalej žiadala upraviť styk otca s mal. L. každý párný týždeň v piatok od 18.00 hod. do nedele do 18.00 hod. Taktiež žiadala, aby súd zaviazal otca mal. dieťaťa platiť výživné na maloleté dieťa vo výške 100,- eur mesačne. Vo svojom návrhu uviedla matka maloletého dieťaťa aj alternatívny petit, podľa ktorého by bolo maloleté dieťa na čas do rozvodu zverené do striedavej osobnej starostlivosti matky a otca.

Podaný návrh odôvodnila tým, že návrhom zo dňa 13.2.2015 sa na tunajšom súde domáha rozvodu manželstva s otcom mal. dieťaťa a úpravy práv a povinností k maloletému dieťaťu. Vzťahy medzi ňou a otcom maloletého sú v posledných dvoch mesiacoch napäté a nezhody s otcom sa prejavujú aj pri výkone rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu. Dňa 13.1.2015 otec po predchádzajúcej hádke odviezol maloleté dieťa k svokrovcovi a bez udania akéhokoľvek dôvodu zamedzil s ním matke akýkoľvek kontakt. Až do dňa 25.1.2015 otec matke každý deň sľuboval, že maloleté dieťa privedie späť domov, čo sa však nestalo. Keď si matka chcela sama dieťa u svokrovcov vyzdvihnúť a odvieť domov, odmietli jej ho dať. Podľa jej informácií sa o maloleté dieťa v tom čase nestaral jeho otec, ale svokrovcí.

Ďalej vo svojom návrhu matka uviedla, že otec mal v minulosti problémy s alkoholom, požíval ho vo veľkých množstvách a následne bol agresívny. Na Okresnom súde Stará Ľubovňa pod sp. zn.: 2T/91/2005 bolo voči nemu vedené trestné konanie pre trestný čin útoku na verejného činiteľa a trestný čin výtržníctva, pričom bol v meritórnom rozhodnutí uznaný za vinného zo skutkov, ktoré sa mu kládli za vinu. Pred dvoma rokmi pod vplyvom alkoholu napadol na svadbe matkinho brata členov jej rodiny. Opakovane sa nielen ku matke správal hrubo, pričom napätie vo vzájomných vzťahoch eskalovalo v posledných 6 mesiacoch. Nakoľko je maloleté dieťa posledný mesiac nepretržite u svokrovcov, resp. otca, pričom matka má s ním zamedzený akýkoľvek osobný či telefonický kontakt, má obavu, aby ota vzájomné nezhody a rozvrat manželstva neprivedli opäť ku konzumácii alkoholu a aby maloleté dieťa nebolo svedkom jeho prípadného nevhodného správania sa.

Matka maloletého je toho názoru, že ako rodič dieťaťa má rodičovské práva a povinnosti k maloletému dieťaťu v rovnakom rozsahu ako otec, ktorý jej v ich výkone neodôvodnene bráni, preto má za to, že je tu odôvodnená potreba úpravy vzájomných práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas do rozvodu. Rovnako tak sa matka maloletého domnieva, že pre maloleté dieťa je nesmieme dôležité rešpektovať jeho právo na vytváranie, udržiavanie a rozvíjanie vzájomných citových vzťahov s oboma rodičmi a nesmie mu v tomto práve byť nedôvodne bránené. Je preto v najlepšom záujme maloletého dieťaťa, aby na čas do rozvodu manželstva boli autoritatívne zo strany súdu upravené rodičovské práva a povinnosti k nemu, a to tak, aby prebiehajúce rozvodové konanie v čo najmenšom rozsahu narušilo jeho priaznivý osobnostný vývoj, rozvoj, ďalšie napredovanie a v neposlednom rade aj jeho vzťahy s rodičmi.

Matka má s maloletým dieťaťom úzky a pekný vzťah, je na ňu citovo naviazaná. V čase, keď žili rodičia v jednej domácnosti, matka popri komplexnej starostlivosti o domácnosť dohliadala aj na povinnosti maloletého dieťaťa, zaujímala som sa o jeho prospech a napredovanie v škole, sprevádzala ho na voľnočasové aktivity, hral sa s ním, bol mu oporou.

Na základe vyššie uvedeného je zrejmé, že táto rodinná situácia nemôže viesť k psychickej pohode maloletého dieťaťa. Dieťa je v dôsledku jeho vytrhnutia z prostredia, ktoré dôverne pozná, konfrontované s realitou, s ktorou sa pravdepodobne ťažko vysporadúva a ktorá ho traumatizuje. Nie je mu umožnené, aby pri ňom stála jeho matka a pomáhala mu vyrovnáť sa s touto zložitou životnou situáciou. Obáva sa, aby nebolo jednostranné názorovo ovplyvňované otcom a aby takýmto konaním nebol narúšaný ich vzťah.

Vo svojom návrhu ďalej poukázala na skutočnosť, že maloletému dieťaťu, ktoré ešte nedosiahlo vek 10 rokov a je citovo viazané na matku, je umelo bránené stýkať sa s ňou, dieťa bolo vytrhnuté z prostredia, ktoré dôverne pozná a premiestnené do prostredia, ktoré mu nie je natoľko blízke, pričom v súčasnosti žije v domácnosti otca, ktorý má prchkú povahu a v minulosti v značnej miere požíval alkoholické nápoje, v dôsledku čoho sa prejavovala jeho násilná povaha.

Otec síce maloleté dieťa odviezol zo spoločnej domácnosti a zamedzil matke s ním kontakt, sám sa však o maloleté dieťa nestará, nakoľko s osobnou starostlivosťou oň nemá žiadne skúsenosti. Otec nikdy nevedol domácnosť a osobne sa nestaral o maloleté dieťa, príležitostne sa s maloletým dieťaťom išiel korčuľovať alebo prejsť na prechádzku, k jeho výchove sa staval vlažne, nevedol ho k svedomitému plneniu si povinností, zodpovednosti a dodržiavaniu „nepísaných“ pravidiel, práve naopak všetko mu dovolil, čím v maloletom dieťati nerozvíjal zmysel pre povinnosť a zodpovednosť.

Matka maloletého dieťaťa je podľa jej tvrdení schopná pre maloleté dieťa vytvoriť vhodné prostredie na jeho ďalší vývin, vytvoriť preň priestor na hranie a jeho všestranný, osobnostný, kultúrny, či športový rozvoj, dohliadnuť na jeho výchovu a riadne plnenie školských povinností, poskytnúť mu materiálne zabezpečenie, dať mu pocit bezpečia, vytvoriť preň pekný domov a v neposlednom rade, zabezpečiť maloletému dieťaťu adekvátnu osobnú starostlivosť.

V súvislosti s úpravou formy osobnej starostlivosti o maloleté dieťa na čas do rozvodu matka ďalej navrhla, aby súd rozhodol aj o výške vyživovacej povinnosti otca k maloletému na čas do rozvodu, pričom požaduje pre maloleté dieťa výživné vo výške 100,- eur splatné k rukám matky vždy k 10. dňu mesiaca vopred. Takto stanovenú výšku považuje matka za odôvodnenú uspokojovaním potrieb maloletého dieťaťa.

Otec maloletého je zamestnaný ako robotník v obchodnej spoločnosti HO&PE FAMILY, s.r.o., a jeho mesačná mzda je vo výške 450,- až 500,- eur v hrubom. Matka maloletého pred niekoľkými dňami ukončila pracovný pomer u svojho predchádzajúceho zamestnávateľa (Mestský úrad Podolíneec), kde pracovala ako účtovníčka a od 1.3.2015 by mala nastúpiť do nového zamestnania u zamestnávateľa, ktorým je Centrum voľného času v Starej Ľubovni na pozíciu ekonóm - účtovník s predpokladanou mesačnou mzdou vo výške 500,- eur v hrubom.

Vzhľadom na skutočnosť, že maloleté dieťa je v súčasnosti s veľkou pravdepodobnosťou otcom proti matke negatívne ovplyvňované a „prudký“ prechod z domácnosti otca do domácnosti matky by mohol byť pre dieťa nepriaznivý, v záujme jeho lepšej adaptácie na nové prostredie ako alternatívu zverenia maloletého dieťaťa na čas do rozvodu do mojej výlučnej osobnej starostlivosti navrhla upraviť práva a povinnosti rodičov k maloletému dieťaťu na čas do rozvodu tak, že dieťa bude zverené do striedavej osobnej starostlivosti matky a otca.

Uznesením sp. zn. 2P/16/2015 zo dňa 1.3.2015 súd ustanovil mal. dieťaťu kolízneho opatrovníka Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa.

Na tunajšom súde prebieha na návrh matky maloletého dieťaťa konanie vedené pod sp. zn. 4P/34/2015 vo veci rozvodu manželstva a úpravy rodičovských práv a povinností k mal. dieťaťu. V predmetnom konaní sa matka maloletého dieťaťa domáha, aby súd rozviedol manželstvo účastníkov konania, dieťa zveril do jej osobnej starostlivosti, upravil styk otca s maloletým dieťaťom tak, ako žiada v tomto predbežnom opatrení a tiež aby bol otec maloletého zaviazaný prispievať na výživu mal. dieťaťa sumou 100,- eur mesačne.

Podľa § 74, ods. 1, O.s.p. pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

Podľa § 75 ods. 1, O.s.p. predbežné opatrenie nariadi súd na návrh. Návrh nie je potrebný, ak ide o predbežné opatrenia na konanie, ktoré môže súd začať i bez návrhu.

Podľa ods. 2, cit. zákonného ustanovenia návrh má okrem náležitosti návrhu podľa § 79, ods. 1 obsahovať opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich nariadenie predbežného opatrenia, uvedenie podmienok dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežné ochrana, a odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy alebo potreby dočasnej úpravy pomerov maloletého dieťaťa v záujme maloletého dieťaťa; ak ide o odovzdanie dieťaťa do starostlivosti fyzickej osoby, ktorá nie je blízkou osobou maloletého dieťaťa, k návrhu musí byť doložený doklad preukazujúci zapísanie do zoznamu žiadateľov podľa osobitných predpisov. Z návrhu musí byť zrejmé, čoho sa mieni navrhovateľ domáhať návrhom vo veci samej. Návrh musí ďalej obsahovať aj označenie fyzickej osoby, ktorej má byť maloleté dieťa zverené do starostlivosti, alebo označenie zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, do ktorého má byť maloleté dieťa umiestnené. Návrh podľa odseku 8 musí obsahovať aj výšku zábezpeky na náhradu ujmy.

Podľa ods. 5 cit. zák. ust. ak súd rozhoduje o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia podľa § 76 ods. 1 písm. b), rozhodne najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu, ktorý má náležitosti podľa odseku 2.

Podľa ods. 6 cit. zák. ust. súd môže vydať rozhodnutie o predbežnom opatrení aj bez vylúčenia účastníkov a bez nariadenia pojednávania.

Podľa ods. 8 cit. zák. ust. o nariadení predbežného opatrenia rozhodne súd aj bez vyjadrenia ostatných účastníkov. Návrh na nariadenie predbežného opatrenia doručí súd ostatným účastníkom až spolu s uznesením, ktorým bolo predbežné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na nariadenie predbežného opatrenia odmietnutý alebo zamietnutý, nedoručuje súd ostatným účastníkom uznesenie

o jeho odmietnutí alebo zamietnutí, ani prípadné odvolanie navrhovateľa; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo nariadené predbežné opatrenie.

Podľa § 76 ods. 1 písm. b/ O.s.p. predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby niečo vykonal, niečo sa zdržal alebo niečo znášal.

Účelom predbežného opatrenia v súlade s vyššie citovanou právnou úpravou je dočasná úprava pomerov účastníkov.

Z dočasného charakteru predbežných opatrení vyplýva, že pred ich nariadením nemusí súd zisťovať všetky okolnosti, ktoré sú potrebné pre vykonanie meritórneho rozhodnutia. Pri zisťovaní skutočností potrebných pre nariadenie predbežného opatrenia nemusí byť ani dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Ak by pred vydaním predbežného opatrenia bolo potrebné preukázanie nároku v procese dokazovania, nebol by potom rozdiel medzi predbežným opatrením a konečným rozhodnutím. Predbežné opatrenie by nemohlo plniť funkciu okamžitej i keď, len dočasnej úpravy právnych pomerov účastníkov. Platí to pre takéto predbežné opatrenia, ktorých cieľom má byť dočasná úprava pomerov i pre také, ktorými sa má zabezpečiť budúci výkon rozhodnutia pred jeho zmarením.

Predbežné opatrenie možno vydať pred začatím konania (§ 74 O.s.p.) alebo po začatí konania (§ 102 O.s.p.). V oboch prípadoch je možné ho nariadiť z dvoch dôvodov. Jedným je dočasná úprava právnych pomerov účastníkov a druhým je zabezpečenie výkonu súdneho rozhodnutia, ak by mal byť ohrozený. Spoločným znakom oboch typov predbežných opatrení je ich predbežný - dočasný charakter. Znamená to, že sa nimi upravujú pomery účastníkov alebo zabezpečuje výkon rozhodnutia do doby, než súd vydá vo veci konečné rozhodnutie. Predbežné opatrenie musí mať preto vzťah k právnemu vzťahu, ktorý je alebo bude predmetom súdneho konania o žalobe. Od predmetu prebiehajúceho konania alebo konania, ktoré len začne podaním žaloby, okrem iného závisí aj spôsob, akým sa má obmedziť časové trvanie predbežného opatrenia.

Z návrhu na vydanie predbežného opatrenia musia byť zrejmé podmienky dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana a odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy alebo potreby dočasnej úpravy pomerov maloletého dieťaťa v záujme maloletého dieťaťa.

V každej veci týkajúcej sa maloletých detí dominuje záujem maloletého dieťaťa. Dosiahnutie účinnej ochrany záujmov maloletých detí je zabezpečené aj inštitútom predbežného opatrenia podľa Občianskeho súdneho poriadku. Jedným z nevyhnutných predpokladov, za ktorých môže súd nariadiť predbežné opatrenie, je v zmysle § 74 ods. 1 O.s.p. potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov konania, ktorá nemusí vyplývať len z naliehavosti situácie, ale v prípade konania starostlivosti súdu o maloletých aj z existencie záujmu maloletého dieťaťa na danej dočasnej úprave pomerov. Naliehavosť potreby dočasnej úpravy pomerov predbežným opatrením v týchto konaniach ustupuje záujmu maloletého dieťaťa. A teda, ak je nariadenie predbežného opatrenia v záujme maloletého dieťaťa, nemusí byť nevyhnutne súčasne splnená aj podmienka naliehavosti potreby dočasnej úpravy. Súd by mal pristúpiť k nariadeniu predbežného opatrenia nielen v prípadoch, ak riešenie situácie neznesie odklad, ale aj v prípade, ak je úprava predbežným opatrením v záujme maloletého dieťaťa.

Súd po preskúmaní podaného návrhu dospel k záveru, že v danom prípade je tu dôvod a aj potreba dočasnej úpravy pomerov mal. dieťaťa v jeho záujme v zmysle ust. § 75 ods. 2 O.s.p., a to v časti zverenia maloletého do osobnej starostlivosti matky do rozvodu a tiež v úprave styku otca s maloletým dieťaťom.

Súd z návrhu matky maloletého dieťaťa zistil, že rodičia tohto času nežijú v spoločnej domácnosti. Dňa 13.1.2015 v čase, keď rodičia maloletého ešte žili v spoločnej domácnosti, otec zobral po predchádzajúcej hádke maloletého L. ku svojim rodičom, kde sa maloletý zdržiava do dnešného dňa. Otec maloletého zároveň bráni matke v styku s dieťaťom, a to aj napriek jeho viacerým sľubom o tom, že

maloletého privedie naspäť k nej, čo sa však nestalo. Ako vyplýva zo skutočností uvedených v návrhu, maloletý L. sa tohto času nachádza v starostlivosti starých rodičov zo strany otca dieťaťa. Ďalej podľa tvrdení matky bola z jej strany zabezpečovaná kompletná starostlivosť o maloletého a otec nemá s osobnou starostlivosťou o maloletého potrebné skúsenosti.

Z podaného návrhu matky maloletého dieťaťa teda vyplýva, že každý z rodičov chce zabezpečovať starostlivosť o mal. dieťa. Je preto v záujme všetkých účastníkov konania, ale najmä maloletého dieťaťa zabezpečiť mu dočasnú úpravu práv a povinností, t.j. právnu istotu, a preto súd mal. dieťa dočasne zveril do osobnej starostlivosti matky, ktorá ho bude oprávnená zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach. Súd má za to, že práve dočasným zverením maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti matky bude zabezpečený zdravý, rozumový, citový, duševný rozvoj maloletého dieťaťa, ako aj náležitá starostlivosť o maloleté dieťa, primeraná jeho veku, ktorá mu bola zo strany matky maloletého dieťaťa doteraz aj poskytovaná.

Všeobecne je možné konštatovať, že záujmom dieťaťa je, aby bolo v starostlivosti oboch rodičov, a ak to nie je možné, potom práve toho z rodičov, ktorý mimo iného uznáva rolu a dôležitosť rodiča druhého v živote dieťaťa a je presvedčený, že i ten druhý je dobrým rodičom.

Matka zabezpečovala aj doteraz vždy starostlivosť o maloleté dieťa, teda dovtedy, kým otec dieťa nezobral zo spoločnej domácnosti.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a s poukazom na citované zákonné ustanovenia sa súd stotožnil so skutkovými a právnymi dôvodmi uvedenými v návrhu matky maloletého dieťaťa na nariadenie predbežného opatrenia, a to v časti zverenia maloletého L. do jej osobnej starostlivosti a v časti úpravy styku otca s maloletým L. na čas do rozvodu manželstva. Matka maloletého dieťaťa osvedčila naliehavosť potreby nariadenia predbežného opatrenia a zároveň aj potrebu zásahu súdu vo forme predbežného opatrenia. Nariadenie predbežného opatrenia bude v záujme maloletého dieťaťa, a preto súd podanému návrhu na nariadenie predbežného opatrenia v časti starostlivosti o maloletého L. a úprave styku otca s maloletým L. vyhovel.

Čo sa týka alternatívneho petitu ohľadom zverenia maloletého L. do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, pred nariadením predbežného opatrenia je súd povinný zistiť danosť práva a skutočnosť, či sú splnené podmienky pre potrebu predbežnej úpravy vzťahu medzi účastníkmi. Súd pri rozhodovaní o návrhu na predbežné opatrenie, je viazaný lehotami uvedenými v zákone (§ 75 ods. 5 OSP) a v čase určenom na rozhodnutie o ňom (7 dní). V konaní vzhľadom na vyššie uvedenú lehotu na rozhodnutie nebolo možné skúmať oprávnené potreby, na základe ktorých by bolo možné zistiť, či takto určená striedavá starostlivosť by bola v záujme maloletého dieťaťa.

Pretože v konaní o zverenie maloletého dieťaťa do striedavej starostlivosti je potrebné vykonať rozsiahle dokazovanie, v ktorom je potrebné zistiť, či striedavá starostlivosť je v záujme maloletého a či takto budú lepšie zaistené jeho potreby, čo vzhľadom na lehotu stanovenú zákonom nebolo možné, súd návrh na nariadenie predbežného opatrenia v časti týkajúcej sa zverenia maloletého L. do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov zamietol.

Matka maloletého vo svojom návrhu na nariadenie predbežného opatrenia žiadala o. i. aj to, aby otec maloletého bol povinný platiť výživné na maloletého L. vo výške 100,- eur mesačne, a to vždy k 10-temu dňu v mesiaci vopred k rukám matky.

Podľa § 112 ods. 2 O.s.p., ak sa v návrhu na začatie konania uvádzajú veci, ktoré sa na

spojenie nehodia, alebo ak odpadnú dôvody, pre ktoré súd veci spojil, môže súd niektorú vec vylúčiť na samostatné konanie.

Súd môže niektorú vec vylúčiť na samostatné konanie vtedy, ak navrhovateľ jedným písomným podaním - návrhom na začatie konania - uplatní viacero samostatných nárokov. Čo sa týka rozhodovania o výživnom, ide o samostatný nárok, preto je pri rozhodovaní o ňom potrebné postupovať odlišne ako pri rozhodovaní o starostlivosti o mal. L. a úpravy styku s ním.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti a v súlade s citovaným zákonným ustanovením preto súd vylúčil vec v časti týkajúcej sa určenia výživného na maloletého L. na samostatné konanie.

O trovách konania súd rozhodol v súlade s ust. § 146 ods. 1, písm. a/ O.s.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, pretože ide o konanie, ktoré možno začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie, ktoré možno podať na tunajšom súde v lehote 15 dní odo dňa doručenia písomného vyhotovenia tohto rozhodnutia. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Proti výroku o vylúčení veci na samostatné konanie odvolanie nie je prípustné.